

Handläggare

Namn: Jesper Ackinger
Telefon: [0850809002](tel:0850809002)

Till

Norrmalms stadsdelsnämnd
2020-04-23

Nämndens ledamöter och ersättares möjlighet att delta på distans vid nämndsammanträden

Förslag till beslut

Nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att besluta om riktlinjer med följande innehåll;

- Den tekniska plattformen är Skype
- Samtliga ledamöter ska använda en iPad som tillhandahålls av förvaltningen och använda ett konto inom Stockholms stad (fornamn.efternamn@stockholm.se) med tillhörande kod.
- Rutiner för anmälan av deltagande på distans samt närvaroanmälan
- Samtliga ledamöter genomgår e-utbildning i informationssäkerhet
- Ledamot ansvarar för att handlingar finns tillgängliga
- Fortsatt utredning om tillvägagångsätt vid slutna omröstning.
- Nämndens hantering av ärenden som innehåller sekretessbelagda uppgifter

Sammanfattning

I och med rådande Coronavirus och att risken för spridning av viruset är stor har kommunfullmäktige beslutat enligt kommunallagen att möjliggöra för stadsdelsnämnderna att delta på distans. Stadsledningskontoret har utrett vilka tekniska förutsättningar som finns för att staden ska kunna tillhandahålla ett rättssäkert alternativ till nämndsammanträde och tagit fram ett förslag i samråd med stadens IT-leverantör. Stadsledningskontoret har även kommit med riktlinjer för hur känsliga uppgifter ska hanteras eftersom de beslutande organen i staden också behandlar ärenden som innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Bakgrund

Nämndernas verksamhet regleras av kommunallagen (2017:725) i vilken det finns en möjlighet för nämnderna att tillåta deltagande på

distans. Kommunfullmäktige beslutade den 23 mars 2020 om ett tillägg i stadens reglemente för nämnder vilket öppnade för distansdeltagande vid nämndsammanträden.

Behovet av att kunna delta på distans har aktualiserats i och med uppmaningen från Folkhälsomyndigheten att stanna hemma vid lättare förkylning för att inte riskera sprida det nya coronaviruset.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för administration och prevention.

Ärendet

I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande som ligger till grund för kommunfullmäktiges beslut anförs i huvudsak följande;

I fullmäktiges arbetsordning och nämndernas reglementen kommer att anges att sammanträde får äga rum med ledamöter närvarande på distans om särskilda skäl föreligger. Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre arbetsdagar i förväg anmäla detta till ordföranden. Ordföranden avgör efter samråd med vice ordföranden om distansdeltagande får ske.

Deltagande på distans avses som ett komplement till fysisk närvaro. Utgångspunkten är att sammanträdet hålls i en lokal där alla ledamöter som kan, deltar på plats. För beslutsförhet och handläggning av ärenden krävs på samma sätt som vid fysiskt sammanträde att fler än hälften av ledamöterna är närvarande. För Norrmalms stadsdelsnämnd innebär det totalt sju stycken beslutande ledamöter.

Tekniska krav

I förarbetena sägs om de tekniska förutsättningarna att det är ett grundläggande krav att deltagare som inte befinner sig i samma lokal är anslutna till varandra med både ljud och bild. Det innebär bl. a att deltagarna enkelt kan identifiera varandra på ett betryggande sätt. Det är även viktigt för att den som deltar på distans ska kunna vara fullt delaktig i överläggningarna och alla ska delta på lika villkor. Detta ställer stora krav på de tekniska hjälpmedlen. Framförallt krävs en bild- och ljudöverföring som både är stabil och av hög kvalitet. Om bild- eller ljudkvaliteten försämras eller förbindelsen bryts måste sammanträdet avbrytas tills en förbindelse av sådan kvalitet har återupprättats att alla åter kan delta på lika villkor.

Den som deltar på distans måste även ha möjlighet att ta del av handlingar som delas ut vid sammanträdet och delta i avgörandet av

ärendena, även i de fall avgörandet sker genom omröstning. Vid omröstning i fullmäktige eller en nämnd måste det även säkerställas att det är ledamöterna och inga andra som deltar i omröstningen. Vid slutna omröstningar måste den tekniska lösning som används säkerställa att valhemligheten bevaras, att alla de beslutandes röster kommer med i rösträkningen och att alla ges möjlighet till insyn i förfarandet så att omröstningen inte kan manipuleras. Om inte alla dessa krav kan tillgodoses får distansdeltagande inte ske vid sammanträden där slutna omröstning kan komma att tillämpas.

Sekretessbelagda uppgifter

Vid överläggning inom stängda dörrar hanteras ofta sekretessbelagda uppgifter. De som deltar i sammanträdet får inte röja uppgifterna, vare sig muntligen, genom att lämna ut handlingar eller på något annat sätt röja sekretessen. Vid sammanträdestillfället är det i första hand ordföranden som har ansvar för att sammanträdet genomförs på ett sådant sätt att utomstående inte kan ta del av det som sägs och de uppgifter i övrigt som behandlas. Varje ledamot måste se till att ingen annan kan ta del av bild och ljud hos denne. Ordföranden bör genom information och frågor till distansdeltagaren försäkra sig om att det inte sker. Vidare måste lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vidtas för att skydda de personuppgifter som behandlas.

Möjliga tekniska lösningar

Redovisningen ovan medför framförallt krav på skydd mot obehörig åtkomst och på sekretess, vilket i sin tur ställer krav på kryptering och kontroll av deltagares identiteter.

Om nämndmötet riskerar att hantera information av känslig karaktär rekommenderas att dessa ärenden endast hanteras på fysiska möten utan möjlighet till digital medverkan.

Bedömningen är att Skype kan leva upp till dessa krav rent tekniskt, men att användarna behöver tydliga instruktioner för att inte runda säkerheten eller på annat sätt sätta den ur spel. Vid nyttjande av iPad behövs extra instruktioner, då funktionaliteten delvis är annorlunda än vid nyttjande av dator.

Bedömningen är att:

1. Samtliga ledamöter som önskar delta på distans ska ha ett konto i stadens it-leverans. Huvudsakligen i TietoEvrys GSIT-leverans. Det behöver undersökas närmare om ett konto i SPV-leveransen (Fujitsu) fungerar lika bra.
2. De ledamöter som önskar delta på distans ska använda en hårdvara som levereras via staden. Till detta bör även ett väl fungerande headset anslutas.

Om sammanträdesrummet har stora bildskärmar kan bildkvaliteten förbättras med hjälp av en separat videokamera. Vidare bör de som önskar delta på distans ha genomgått stadens e-utbildning om informationssäkerhet.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att frågan om möjligheten att delta på distans för enskilda ledamöter är angelägen ur ett demokratiperspektiv men kan svårligen ersätta en personlig närvaro. I stadens reglementen och kommunallagen ställs höga krav på teknik för att samtliga deltagare ska kunna tillgodogöra sig mötets innehåll men också delta på lika villkor. Tekniken ska även säkerställa att information inte kommer i orätta händer, av misstag eller avsiktligt då nämnden bland annat hanterar sekretessbelagda uppgifter. Juridiska avdelningen på stadsledningskontoret avråder distanssammanträde om nämnden avser information av känslig karaktär.

I stadsledningskontorets underlag till beslutet i kommunfullmäktige ges rådet att inte använda iPad som hårdvara och anger flertalet anledningar. Dels handlar det om handhavandet som är annorlunda, dels om att ledamöter inte får tillgång till sina handlingar. En sluten omröstning på distans är inte möjlig att genomföra via Skype för iPad enligt nuvarande lösning. En särskild lösning för sluten omröstning på distans måste tas fram. Förvaltningen menar att möjligheten att delta på distans ska prioriteras till en låg kostnad. Handlingar kan lösas antingen digitalt eller i pappersform. En sluten omröstning i nämnden går att undvika genom att om nämnden har att hantera ett ärende där sluten omröstning krävs så finns inte möjligheten att delta på distans. Ordförande bör fatta det slutliga avgörandet huruvida en ledamot ska delta på distans eller inte.

Att delta på distans innebär också att ledamöter och ersättare hemifrån har tillgång till internetanslutning.

Distanssammanträde är förenligt med följande kostnader.

- Headset för iPad á 300 kr
- Konferensutrustning för mötesrum större ca 20 000 kr

Total kostnad ca. 30 000 kr.

Förvaltningen vill ändå pröva möjligheten för ledamöter att delta på distans och föreslår att nämnden ger stadsledningsdirektören i uppdrag att besluta om riktlinjer med följande innehåll;

- Den tekniska plattformen är Skype

- Samtliga ledamöter ska använda den iPad som tillhandahålls av förvaltningen och använda ett konto inom Stockholms stad (fornamn.efternamn@stockholm.se) med tillhörande kod
- Rutiner för anmälan av deltagande på distans, närvaroanmälan
- Samtliga ledamöter genomgår e-utbildning i informationssäkerhet
- Ledamot ansvarar för att handlingar finns tillgängliga
- Fortsatt utredning om tillvägagångsätt vid slutna omröstning.
- Nämndens hantering av ärenden som innehåller sekretessbelagda uppgifter

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör

Maria Härenstam
avdelningschef

Bilagor

1. PM från juridiska avdelningen sammanträde med digitalt distansdeltagande.